
Asianro 819/02.02.00/2020

§ 143**Sivistyslautakunnan talousarvio 2021**

Taluspäällikkö Esa Ilanti 15.9.2020:

Kaupunginhallitus päätti (14.9.2020), että lautakunnille annetaan talousarvion 2021 valmistelun pohjaksi seuraavat ohjeet:

- että kulujen sopeuttamisen toimenpiteet jaetaan lautakunnille vasta, kun käynnissä olevan sopeuttamistyön toimenpide-ehdotukset ovat selvillä ja niistä on tehty asianmukaiset päätökset. Sopeuttamisen keinovalikoimassa ei ole henkilöstön lomautuksia.
- että lautakuntien talousarvion valmistelun kehys on lautakuntakohtaisessa taulukossa esitetyn mukainen.

Talousjohtaja Sanna Häkli:

Talousarviokehyksessä kaupunginhallitus määrittelee reunaehdot lautakunnille talousarvion tekemiseksi. Reunaehdot perustuvat asukaslukumäärän kehitykseen, verottajan ja kuntaliiton ennusteisiin seuraavan vuoden tulojen osalta sekä keskusten arvioihin toiminnan ja talouden kehityksestä.

Kuntien talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kuntalain mukaan ”*valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.*

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.”

Raision kaupungin kaksi viimeisintä tilinpäätöstä ovat päätyneet reilusti alijäämäisiksi. Vuonna 2018 tilikauden alijäämä oli -3,684 miljoonaa euroa ja vuonna 2019 -5,661 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksen kertyneeksi ylijäämäksi muodostui 9,850 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden alijäämäksi on arvioitu noin -3,4 miljoonaa euroa. Kaupungin tulosenustetta päivitetään aktiivisesti, kun käytävissä olevat valtakunnallisten koronavaikutusten sekä kaupungin omien arvioiden mukaiset parametrit muuttuvat. Tulojen ja menojen ennustaminen on koronatilanteen vuoksi erittäin haastavaa. Verotuloennuste on päivittynyt viimeksi syyskuun alussa ja Kuntaliitto arvio seuraavan päivityksen ajankohdaksi lokakuun.

Sairaanhoitopiirin osalta kunnille tulee mahdollisesti lisäkustannuksia koronaepidemiasta johtuen.

Viimeisimmän ennusteen mukaan Raision kaupungin vuoden 2020 tuloksen arvioidaan painuvan alkuperäistä talousarviota huonommaksi, tilikauden alijäämän ollen vuoden lopussa noin -5,6 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi sitä, että vuoden lopussa kaupungin kertynyt ylijäämä olisi ainoastaan 4,3 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden ennusteen mahdollisesta muuttumisesta huolimatta kaupungin taloustilanne edellyttää joka tapauksessa sopeuttamistojen tekemistä taloussuunnitelmakaudella.

Taloussuunnitelmakaudella menojen kasvupaine tulee koko kuntakentällä olemaan merkittävä. Kokonaisuudessaan tulojen ja menojen tasapainon oletetaan heikkenevän rajusti. Tämänhetkiset kuntatalousennusteet päivittyvät lokakuun alkupuolella. Valtion hallituksen budjettineuvottelut (budjettiriihi) järjestetään 14.-15.9.2020, ja julkisen talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma julkaistaan 5.10.2020.

Raision kaupungin vuoden 2021 talousarviokehityksen taustaoletukset

Keskukset ovat valmistelleet tiivistelmän alustavista toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista vuodelle 2021 (vrt. TAM2020). Tiivistelmät on käyty läpi keskuskohtaisissa talousarviokeskusteluissa, joissa olivat mukana vs. kaupunginjohtaja, talousjohtaja, kirjanpitoapäällikkö sekä kunkin keskuksen johtaja ja talous- ja hallintopäällikkö. Keskustelujen ja koko kaupungin toimintakate-tarkastelun jälkeen lautakunnille on suhteellisesti kohdennettu säästötavoite (yht. 1 milj. euroa).

Käyttötalouden kustannuksiin vaikuttaa toiminnallisten muutosten lisäksi kunta-alan palkkojen korotukset. Kunta-alan palkat nousevat vuonna 2021 2,07 % työehtosopimusten mukaisten korotusten myötä.

Raision kaupungin väkiluku on ollut ja tulee olemaan pirteässä kasvusuunnassa kaupungissa valmistuneiden ja käynnissä olevien rakennushankkeiden myötä. Talousarviokehityksen taustaoletuksena on väkiluvun vuosittainen kasvu 1 %.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen (syyskuu 2020) perusteella kaupungin omalla väkilukuarviolla. Valtionosuudet ovat vuoden 2021 osalta Kuntaliiton viimeisimmän laskelman mukaiset.

TS-vuosien 2022-2023 muutoksissa oletuksena on tulojen kasvu 2 %, menojen kasvu 1,5 %, rahoitustulot ja –menot, poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät on arvioitu 0 %-muutoksen mukaisesti. Vuonna 2023 arvioidaan toteutuvan maanmyyntitulojen lisäystä 1 miljoonaa euroa.

Edellisten taustaoletusten valossa ja nykyisellä veroprosentilla 19,75 % vuosien 2021-2023 tulos toteutuisi seuraavasti:

Sivistyslautakunta

23.09.2020

	ENN2020*	TA2021	TS2022	TS2023
Taustaoletusten mukainen tulos	-5,6	-7,7	-6,1	-2,7
Taseen kertynyt yli-/alijäämä	4,3	-3,4	-9,5	-12,3

**Viimeisin ennuste on mukana vertailua varten.*

Jotta taloussuunnitelmakauden lopussa taseen kertynyt yli-/alijäämän määrä olisi positiivinen, sopeuttamisen määrän tulisi taloussuunnitelmakaudella olla yli 12 miljoonaa euroa.

Vuosittaisen tuloksen parantamiseksi keinovalikoimassa ovat tulojen lisäykset ja kulujen vähennykset. Kaupungin suurin tulolaji on verotulot. Useiden muiden kuntien tavoin myös Raision on väistämättä käytävä keskustelu veroprosentin korotuksesta tuottojen ja kulujen suhdetta tarkasteltaessa. Kuntamarkkinoilla 9.9.2020 FCG:n asiantuntijapuheenvuorossa esitetyn mukaan 20 000 - 40 000 asukkaan kuntien veroprosentin nousupaine perustilanne ja koronatilanne huomioiden olisi vuonna 2021 noin 1,2 %.

Kokouksessa esitellään erilaisia skenaarioita, joiden pohjalta päätetään talousarvioketä vuoden 2021 talousarvioksi. Skenaarioissa esitetään sekä tulojen lisäystä että kulujen sopeuttamista. Kulujen sopeuttamisen määräksi esitetään taloussuunnitelmakaudella 4 miljoonaa euroa.

Lähtökohtaiseksi lautakuntakohtaiseksi raamiksi ehdotetaan seuraavaa:

Raision kaupunki, lautakunnat	KEHYS TA2021		
Ulkoiset tuotot ja kulut	Tuotot	Kulut*	Netto
Konsernihallinto	2,6	-7,2	-4,6
Sosiaali- ja terveystalvelujen ltk	26,8	-105,6	-78,8
Sivistyslautakunta	2,7	-34,1	-31,4
Vapaa-aikalautakunta	1,0	-3,7	-2,7
Ympäristölautakunta	0,7	-1,2	-0,6
Tekninen lautakunta	5,8	-25,9	-20,1
Koko kaupunki	39,7	-177,8	-138,1
*sis. palkkojen sopimuskorotukset, n. 1,5 M€			

Sivistyslautakunta esittää Tekniselle lautakunnalle, että jatkossa henkilökohtaiset tietokoneet hankitaan aloittaville 4. lk:n ja 7. lk:n oppilaille.

Sivistyslautakunta esittää, että Tekninen lautakunta varautuu maksuttoman toisen asteen asettamiin vaatimuksiin, että tuleville lukion 1. lk:n oppilaille

hankitaan jatkossa henkilökohtaiset tietokoneet, mikäli maksuton toinen aste toteutuu.

Päätösehdotus

Vs. Sivistysjohtaja Leena Laakso

1. Sivistyslautakunta keskustelee vuoden 2021 talousarvion laadinnasta ja ohjeistaa talousarvion jatkovalmistelua.
2. Sivistyslautakunta esittää tekniselle lautakunnalle, että jatkossa henkilökohtaiset tietokoneet hankitaan aloittaville 4. lk:n ja 7 lk:n oppilaille
3. Sivistyslautakunta esittää, että tekninen lautakunta varautuu maksuttomaan toisen asteen asettamiin vaatimuksiin, että tuleville lukio 1. lk:n oppilaille hankitaan jatkossa henkilökohtaiset tietokoneet, mikäli maksuton toinen aste toteutuu.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

